

Sanomia Turusta

N:o 74 – 2.1880

– **Amerikan siirtolais-wärwääjä.** Kärsmäeltä kirjoitetaan Kaiulle:

Muutamia viikkoja sitte oli täällä aika siirtohemma Atlantin meren tuolle puolen tuohon uuteen onnen maahan – Amerikkaan, joka kuitenkin nyt on hälwennyt kuin nukkuneen rukous, kun wapaasta päätöstä ihan ilmaiseksi ei kuulukaan mitään, kuten siirtolaisten ”wärwääjä” muka amerikalaisen asiamies, eräs farmari siellä on wakuuttanut. Tämä kummallinen jupakka on seuraawa: Jo huhtikuun alkupuolella lewisi yleinen huhu täällä, että eräs amerikalainen rikas herra, kotoperäisin Ruotsista, tahtoo kustannuksellaan kujetuttaa niin paljon täältä siirtolaisia uuteen isänmaahansa kuin halullisia suinkin löytyisi tai vähintäänkin 6000 ja että hänellä asiamiehiä on useammassa kunnassa, jotka halukkaita ”ottawat ylös” 10 pennin maksoa vastaan hengeltä. Weden auettua sanottiin laiwan tulewan siirtolaisia noutamaan ja itsekin siirtolainen saisi perille tultuansa kahdessa kuukaudessa työllänsä suorittaa matkakustannukset. Tämäkös oli iloinen ja uusi lohdullinen sanoma, joka pani liikkeelle puolen kuntaamme. Joutokattain alkoi juosta siirtohalukkaita Haapajärvellä, jossa sanottiin olewan yhden tuon rikkaan herran asiamiehen, farmari elinkeinojen miehen, joka ainoastaan 10 pennin maksua vastaan hengeltä otti nimiä ylös. Olikos kumma jos riemu syttyi kun tammöinen tilaisuus ilmestyi että köyhinkin saisi tuosta paikasta jättää köyhyytensä ijäti hyvästi ja samota puuweisella uudesta mailmasta kultaa wuolemaan. Päätöstä tällä lailla oli jokainen siirtolaiskandidati warma ja muutamat jo häwittiwät kaiken omaisuuden, ristissä käsin työtönnä odottaen lähtöä ja laiwan tulosta tietoa kun nousewaa aurinkoa. Matkaan lähdöstä ja tuon onnen laiwan tulosta satamoihimme ei kuitenkaan wielä ole kuulunut mitään, waikka meri mahtanee jo olla auennunna Raahessa, johon täältä lähtiöitten on ollut määrä tulla, astuaksensa siellä alukseen ja tuo kuuluisa asiamies Haapajärvellä ei kuulu tietäwän mitään koto asiasta enään enempä kuin muutkaan siirtolaiset. Itse kuuluu hän kumminkin lähtewän Juhannuksen aikana omilla waroiltaan tielle ja sanotaan mukamas aikoneen tahtowan itse suusta suuhun puhutella perillä

– **Amerikan siirtolais-wärwääjä.** Kärsmäeltä kirjoitetaan Kaiulle:

Muutamia viikkoja sitte oli täällä aika siirtohemma Atlantin meren tuolle puolen tuohon uuteen onnen maahan – Amerikkaan, joka kuitenkin nyt en hälwennyt kuin nukkuneen rukous, kun wapaasta päätöstä ihan ilmaiseksi ei kuulukaan mitään, kuten siirtolaisten ”wärwääjä” Haapajärvellä muka amerikalaisen asiamies, eräs farmari siellä on wakuuttanut. Tämä kummallinen jupakka on seuraawa: Jo huhtikuun alkupuolella lewisi yleinen huhu täällä, että eräs amerikalainen rikas herra, kotoperäisin Ruotsista, tahtoo kustannuksellaan kuljetuttaa niin paljon täältä siirtolaisia uuteen isänmaahansa kuin halullisia suinkin löytyisi tai vähintäänkin 6000 ja että hänellä asiamiehiä on useammassa kunnassa, jotka halukkaita ”ottawat ylös” 10 pennin maksoa vastaan hengeltä. Weden auettua sanottiin laiwan tulewan siirtolaisia noutamaan ja itsekin siirtolainen saisi perille tultuansa kahdessa kuukaudessa työllänsä suorittaa matkakustannukset. Tämäkös oli iloinen ja uusi lohdullinen sanoma, joka pani liikkeelle puolen kuntaamme. Joutokattain alkoi juosta siirtohalukkaita Haapajärvellä, jossa sanottiin olewan yhden tuon rikkaan herran asiamiehen, farmari elinkeinojen miehen, joka ainoastaan 10 pennin maksoa vastaan hengeltä otti nimiä ylös. Olikos kumma jos riemu syttyi kun tammöinen tilaisuus ilmestyi että köyhinkin saisi tuosta paikasta jättää köyhyytensä ijäti hyvästi ja samota puuweisella uudessa mailmassa kultaa wuolemaan. Päätöstä tällä lailla oli jokainen siirtolaiskandidati warma ja muutamat jo häwittiwät kaiken omaisuuden, ristissä käsin työtönnä odottaen lähtöä ja laiwan tulosta tietoa kun nousewaa aurinkoa. Matkaan lähdöstä ja tuon onnen laiwan tulosta satamoihimme ei kuitenkaan wielä ole kuulunut mitään, waikka meri mahtanee jo olla auennunna Raahessa, johon täältä lähtiöitten on ollut määrä tulla, astuaksensa siellä alukseen ja tuo kuuluisa asiamies Haapajärvellä ei kuulu tietäwän mitään koto asiasta enään enempä kuin muutkaan siirtolaiset. Itse kuuluu hän kumminkin lähtewän Juhannuksen aikana omilla waroillaan tielle ja sanotaan mukamas aikoneen tahtowan itse suusta suuhun puhutella perillä

kummallinen siirtolaihistoria täällä. Niinkuin tuon asiamiehen puheista ymmärretään on hän käsitetäwästi muuan petturi, joka tällä lailla on tahtonut pettää yksikertaista kansaa ja koota siitä

itsellensä matkaravoja, Amerikkaan päästäksensä. Mutta on kumma, kuinka tällainen narri saapi vapaasti ilkeyttään harjoittaa järjestetyssä waltakunnassa ja eiköhän semmoista lakia ole olemassa, jonka nojalla tuommoinen weitikka woi

saada rangaistuksen ennen kuin ennättää lähteä maasta pois? On toiwottawa että asianomaiset kruununpalwelijat Haapajärwellä ottaisiwat asian arwosteltawakseen ja jos mahdollista narrin oikeuden eteen asetettawaksi.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteen

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

HISTORIAALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palautte

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L